

KOPSOLĪ

AUGUSTS 2026 #6 (1190)

WWW.LNS.LV

LNS GADA ŽĪMJU VALODAS TULKS 2025: IEVA SOLOVJOVA

Tuvojoties 30. septembrim, Starptautiskajai tulkotāju dienai, "Kopsolī" piedāvā sarunu ar balvas "LNS Gada žīmju valodas tulks 2025" ieguvēju Ievu Solovjovu. Viņa stāsta par gandrīz 14 gadiem tulka darbā, profesiju, kas kļuvusi par sirdslietu, un darba izaicinājumiem, kā arī izsaka īpašu pateicību nedzirdīgo kopienai.

Turpinājums 4. lp.

LATVIEŠU ŽĪMJU VALODAS ALFABĒTAM – 75

Septembrī, atzīmējot latviešu žīmju valodas atzišanu un Starptautisko Nedzirdīgo nedēļu, LNS muzejā Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā, visu mēnesi būs apskatāma īpaša izstāde par latviešu žīmju valodas alfabēta pirmsākumiem un attīstību. Izstādi varēs apskatīt darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00, iepriekš sazinoties ar LNS viceprezidenti Kristīni Kristu Skudru.

Plašāk par latviešu žīmju valodas alfabēta vēsturi lasiet "Kopsolī" 2026. gada aprīļa numurā.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

AKTUALITĀTES

LNS valdes un domes lēmumi, Baltijas valstu nedzirdīgo organizāciju vadītāju tikšanās un citas aktualitātes.

2. lp.

LNS GADA ŽĪMJU VALODAS TULKS 2025

Saruna ar Ievu Solovjovu par tulka darba mainīgo ikdienu, tulkošanu koncertos un tiesās, humora nozīmi saziņā un pat bilingvāliem sapņiem.

4. lp.

DZĪVESSTĀSTS

Intervija ar Kārlī Intsonu par dzīvi Amerikā, nedzirdīgo kopienu, latviešu valodas un latviešu žīmju valodas saglabāšanu un pārmaiņām Latvijā.

10. lp.

LNS VĒSTURE

Stāsts par LNS muzeja krājumā saglabāto kultūras nama "Rītausma" simbolisko atslēgu un tās vēsturi.

3. lp.

NEDZIRDĪGO BĒRNU VASARAS NOMETNE

Atskats uz Latvijas bērnu un jauniešu kopīgajiem piedzīvojumiem un starptautiskā vidē gūtajām atziņām.

8. lp.

ŽĪMJU VALODAS TULKI

SIVA koledžas absolventi pirmoreiz saņēmuši diplomus ar kvalifikāciju "žīmju valodas tulks".

6. lp.

LNS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS

LNS reģionālo biedrību ziņas, septembra jubilāri un citas kopienas aktualitātes.

13. lp.

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBĀ

LNS VALDES LĒMUMI

2026. gada 23. jūlija valdes sēde

Par LNS rīcības plānu jaunu biedru un biedru kandidātu piesaistei

Valde apstiprināja LNS rīcības plānu jaunu biedru un biedru kandidātu piesaistei 2026.–2029. gadam. Tā mērķis ir veicināt jaunu biedru un biedru kandidātu piesaisti, palielināt informētību par LNS darbību, biedra statusa priekšrocībām un iespējām iesaistīties biedrības darbībā. Plānā paredzēta informatīvo materiālu sagatavošana, regulāra informācijas publicēšana sociālajos tīklos, tikšanās izglītības iestādēs, vienotas prezentācijas par LNS darbību izveide, kā arī reģionālo biedrību iesaiste jaunu biedru piesaistē.

Par rīcības plāna īstenošanas koordinēšanu atbildīga būs LNS viceprezidente Kristīne Krista Skudra, kura reizi gadā informēs valdi par tā izpildes gaitu. Lai nodrošinātu rīcības plāna īstenošanu, ar to ir iepazīstināti LNS domes locekļi, LNS reģionālās biedrības un LNS Jauniešu centrs.

Par Starptautisko Nedzirdīgo nedēļu

Valde izskatīja Starptautiskās Nedzirdīgo nedēļas, kas šogad norisināsies no 21.

līdz 27. septembrim, programmas projektu. Programma veidota, balstoties uz Pasaules Nedzirdīgo federācijas (WFD) noteiktajām tematiskajām dienām, paredzot informatīvas, izglītojošas, kultūras un sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Šī gada tēma ir "Iestājoties par nedzirdīgu personu cilvēktiesībām".

2026. gada 5. augusta valdes sēde

Par zemesgabala Elvīras ielā 19 k-3, Rīgā, iegādi

Valde izskatīja jautājumu par valsts īpašumā esošā zemesgabala Elvīras ielā 19 k-3, Rīgā, iegādi. Uz 5184 m² lielā zemesgabala atrodas LNS piederošās ēkas, savukārt VAS "Valsts nekustamie īpašumi" piedāvājuši LNS izmantot pirmpirkuma tiesības un iegādāties zemes gabalu.

Valde nolēma ierosināt LNS domei pieņemt piedāvājumu un iegādāties zemesgabalu.

Par LNS 2026. gada budžeta 2. grozījumiem

Valde izskatīja nepieciešamos LNS 2026. gada budžeta 2. grozījumus un nolēma budžeta grozījumu projektu iesniegt LNS domei apstiprināšanai.

LNS DOMES LĒMUMI

2026. gada 12. augustā hibrīdformātā – klātienē LNS ēkā Rīgā un attālināti "Microsoft Teams" platformā – notika LNS domes šī gada trešā sēde. Tajā piedalījās 16 no 19 domes locekļiem.

Par zemesgabala Elvīras ielā 19 k-3, Rīgā, iegādi

Dome nolēma pieņemt VAS "Valsts nekustamie īpašumi" piedāvājumu un iegādāties LNS īpašumā 5184 m² lielo zemesgabalu Elvīras ielā 19 k-3, Rīgā, uz kura atrodas LNS piederošās ēkas.

Par LNS īpašumu Smiltēnē

Dome nolēma izlikt pārdošanā LNS nekustamo īpašumu Gaujas ielā 28, Smiltēnē. Lēmums pieņemts, ņemot vērā, ka līdzšinējās telpas vairs netiek pilnvērtīgi noslogotas, ēkas uzturēšana ir finansiāli neizdevīga un tai nepieciešami ieguldījumi. SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" pakalpojumu sniegšanai ir atrastas citas telpas Smiltēnes centrā, kas ir ērtāk pieejamas klientiem un kuru noma izmaksās aptuveni trīs reizes lētāk nekā pašreizējās ēkas uzturēšana.

Nākamā LNS domes sēde notiks 2026. gada 25. septembrī Starptautiskās Nedzirdīgo nedēļas pasākumu ietvaros.

Teksts: Kristīne Krista Skudra

BALTIJAS NEDZIRDĪGO ORGANIZĀCIJU VADĪTĀJI PĀRRUNĀ KOPIGĀS IECERES

25. augustā Rīgā notika Baltijas valstu nedzirdīgo organizāciju vadītāju tikšanās. Lietuvas Nedzirdīgo biedrības prezidente Vaida Lukošūte (Vaida Lukošūtė) un viceprezidents Paulius Jurjons (Paulius Jurjonas), kā arī Igaunijas Nedzirdīgo savienības prezidente Sirle Papa (Sirle Papp) tikās ar Latvijas Nedzirdīgo savienības valdes pārstāvjiem – prezidentu Edgaru Vorslovu un viceprezidentiem Kristīni Kristu Skudru un Ivaru Kalniņu.

Foto: Edgars Celmiņš

Viens no galvenajiem sarunas tematiem bija Baltijas Nedzirdīgo amatiermākslas festivāls, kuru visas trīs Baltijas valstis plāno organizēt kopīgi, iespējams, jau nākamgad. Tika pārrunāti organizatoriskie un finansiālie jautājumi, kā arī turpmāk veicamie darbi. Diskusijās radās vairākas jaunas idejas, vienlaikus iezīmējot arī izaicinājumus, kas būs jārisina visa gada garumā.

Organizāciju pārstāvji dalījās pieredzē arī par pēdējo divu gadu jaunajām iniciatīvām un izaicinājumiem savās valstīs. Īpaša uzmanība tika pievērsta zīmju valodas tulku un citu pakalpojumu pieejamībai. Sarunās secināts, ka visās trijās Baltijas valstīs situācija un izaicinājumi daudzējādā ziņā ir līdzīgi.

Tikšanās noslēgumā tika pārrunāti arī nedzirdīgo izglītības jautājumi un citas kopienai aktuālas tēmas. •

Plašāk par tikšanās norisi un Baltijas valstu nedzirdīgo organizāciju pārstāvju viedokļiem un pieredzi – septembra izdevumā "Kopsolī" un LNS videoziņās.

Teksts: Līga Kotova, LNS muzeja arhīvs

Foto: LNS muzeja arhīvs

“RĪTAUSMAS” SIMBOLISKĀ ATSLĒGA

LNS muzeja krājumā glabājas simboliska atslēga, kas saistīta ar kultūras nama “Rītausma” atklāšanu. Tā atgādina par laiku, kad tika atvērts jauns centrs Latvijas nedzirdīgo kultūras un sabiedriskajai dzīvei.

Foto: Kultūras nama “Rītausma” svinīgā atklāšana.

Šī 40 × 17 cm lielā simboliskā metāla atslēga ar trim gredzeniem tika pasniegta 1969. gada 19. jūlijā, atklājot Latvijas Nedzirdīgo biedrības Republikānisko kultūras namu “Rītausma” Rīgā, Kandavas ielā 27. Tā simbolizē jaunās ēkas atvēršanu un jauna posma sākumu Latvijas nedzirdīgo kultūras dzīvē.

Atklāšanas ceremonijā Latvijas Nedzirdīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētājs Pauls Frīdrihs Timmermais (1914–2000), pārgriežot lentu, simboliski saņēma ēkas atslēgu no celtnieku pārstāvja un nodeva to pirmajam direktoram Jānim Barisam (1931–1996), tā iezīmējot jaunā kultūras centra darbības sākumu.

Kultūras nams “Rītausma” (1969–2026).

Piecdesmit sešus gadus kultūras nams “Rītausma” bija nozīmīgs nedzirdīgo kultūras centrs, kur notika koncerti, teātra izrādes, izstādes, lekcijas un citi sabiedriskie pasākumi. Tā bija vieta, kur cilvēki satikās un stiprināja kopienas saliedētību.

Kultūras nama “Rītausma” simboliskā atslēga.

Pēc kultūras nama slēgšanas simboliskā atslēga saglabāta LNS muzeja krājumā kā liecība par nedzirdīgo kopienas vēsturi un kultūras mantojumu. LNS ir skaidrojusi, ka ēkas pārdošanu un vēlāko nojaukšanu noteica tās tehniskais stāvoklis un augstās uzturēšanas izmaksas. Tomēr kultūras nama nozīme kopienas dzīvē nav zudusi – to apliecina arī nesen izdotā atmiņu grāmata par “Rītausmu”. Lai gan kultūras nama ēka vairs nepastāv, simboliskā atslēga turpina stāstu par vietu, kas vairāk nekā pusgadsimtu bija Latvijas nedzirdīgo kultūras un sabiedriskās dzīves sirds. •

LNS GADA ZĪMJU VALODAS TULKS 2025: IEVA SOLOVJOVA

Zīmju valodas tulka darbs nozīmē pastāvīgu kustību, pielāgošanos un klātbūtni dažādās situācijās, kur nepieciešams nodrošināt saziņu. Arī Ievas darba ikdiena pāriet starp klientu pieteikumiem un dažādām darba vietām. Viņa augusi vārdzirdīgu vecāku Intas un Emīla Strodu ģimenē Latgales ārēs. Par zīmju valodas tulku strādā jau 14 gadus. Pasākumā "LNS Gada balva 2025" Ieva saņēma augsto novērtējumu "LNS Gada zīmju valodas tulks 2025".

Vispirms vēlreiz sirsnīgi apsveicu ar apbalvojuma saņemšanu! Kādas emocijas piedzīvoji brīdī, kad tika paziņots par balvas piešķiršanu tieši jums, un kādas ir sajūtas tagad – pēc mēneša?

Sirsnīgi pateicos par šo balvu vēl un vēl! Par sajūtām – ir ļoti interesanti: tas bija milzīgs un negaidīts pārsteigums. Darbu daru no sirds un tik labi, cik vien spēju, taču, kad pateica manu vārdu, izjutu lielu savīļojumu un lepnumu. Ikdienā šī balva nemaina, taču prieks un lepnums glabājas sirdī!

Kas savulaik tevi pamudināja izvēlēties zīmju valodas tulka profesiju?

Mani vecāki ir vārdzirdīgi un teica, lai pati lemtu, par ko kļūst. Tā nu sagadījās, ka netiku citu augstskolu budžeta grupās, toties avīzē ieraudzīju sludinājumu, ka SIVA koledža uzņem studentus zīmju

valodas tulka profesijas apgūšanai. Uzreiz sapratu, ka šis ir mans. Tā nu te esmu un būšu.

Zinām, ka šis darbs ir gan emocionāli, gan fiziski prasīgs. Kas palīdz saglabāt līdzsvaru un motivāciju?

Protams, zīmju valodas tulka darbs ir smags, taču mainīgās ikdienas situācijas, vietas un cilvēki dod interesantu piegādi ikdienai. Liels atbalsts ir ģimene, ar ko kopā pavadu laiku. Īpaši došanās dabā dod man spēku un enerģiju jaunam darba cēlienam.

Bieži redzam tevi arī kultūras pasākumos, tulkojot muzikālos priekšnesumus. Vai mīlestība pret dziedāšanu ir bijusi vienmēr vai attīstījusies darba gaitā?

Jā, mākslinieciskums mani pavada kopš

bērnības. Gāju tautas deju pulciņā, jauniešu un pieaugušo koros, vokāli instrumentālajā ansambļī, teātra pulciņos un, protams, sporta pulciņos. Tas viss man devis lielu izturību un noturību stresa brīžos.

Bērnībā patika nostāties pie spoguļa un atdarināt dejojājus no mūzikas videoklipiem, kā arī, dziedot līdz radio dažādām latviešu dziesmām, mēģināt tās tulkot zīmju valodā. Zīmju valodas krājums gan tad bija gaužām niecīgs. Arī tagad ik pa laikam pieķeru sevi, ka, klausoties dziesmas, galvā dziedu līdz zīmju valodā. Dziedāšana, īpaši zīmju valodā, man ir ļoti mīla.

Vai ir kāda vide vai pasākumi, kuros tev īpaši patīk tulkot? Vai ir kādas situācijas, kas rada lielāku spriedzi vai ir īpaši izaicinošas?

Tulka darbā ikdiena ir ļoti mainīga, reizēm pat neparedzama. Man ļoti patīk tulkot pasākumos, konferencēs, koncertos, skolās, ikdienas situācijās, ekskursijās un citur. Tomēr, runājot par stresu, tiesās gan man pa mugurkaulu tek sviedru strautiņi, jo tur ir liela atbildība. Tulkot bērēs ir ārkārtīgi smagi. Nepatīk tulkot tādos pasākumos, kur organizatori nodrošina tulku, bet nav neviena nedzirdīga cilvēka, kam varētu skatīties acīs un tulkot. Tad jātulko tukšai vietai – sienai, durvīm... Tas gan ir nepatīkami.

Kā tu atgūsti spēku pēc intensīvas tulkošanas darba dienas? Vai ir kādi īpaši veidi, kā sevi palutināt vai atslābināties?

Ja godīgi, esmu aizmirsusi sevi palutināt, bet apsolos, ka meklēšu laiku, lai par sevi parūpētos. Ja tā padomā, pēc intensīvas tulkošanas paklausos mūziku, tādējādi atpūtinot prātu, vai palasu kādu grāmatu. Man dikti patīk kriminālromāni, tāpat kā manai mammai.

Esmu novērojusi, ka tev ir laba humora izjūta. Vai tulkošanas laikā izmanto arī humoru? Vai tas palīdz komunikācijā?

Dzīvi krāsaināku padara arī humors, jo bez tā būtu diezgan skumīgi un vienmuļi. Ar humoru nākas saskarties diezgan bieži – vai nu klienti pajoko, vai kādi citi apkārtējie cilvēki. Dažreiz arī dakterīši ir ar humora piesitienu, lai medicīnas iestādē nebūtu tik biedējoši. Reizēm ar humoru cilvēks atraisās un kļūst runīgāks un atvērta.

Humors mēdz nojaukt neredzamās psiholoģiskās barjeras, kas reizēm traucē komunikācijai.

Pati humoru izmantoju atkarībā no situācijas. Katru reizi, protams, nē, bet, ja situācija prasa un cilvēki ir atsaucīgi, tad kāpēc ne? Visi taču zinām, ka katrs smaids pagarina dzīves ilgumu par piecām minūtēm. Vairāk smaidām!

Kā sapņo – zīmju vai runas valodā?

Elfa, ļoti labs jautājums par sapņiem. Tas tiešām ir interesanti, jo pēdējā laikā mani sapņi ir bilingvāli. Ir sapņi, kuros tulkoju, ir sapņi, kuros pati cenšos runāt zīmju valodā, bet mani neviens nesaprot. Ir arī sapņi, kuros runāju balsī. Sapņu zemē netrūkst interesantu un dažādu piedzīvojumu.

Reiz es sapņoju, ka kavēju kādu pasākumu. Likās, ka nervi čupā, bet beigās tur nokļuvi. Vajadzēja tulkot milzīgai auditorijai. Aizskrēju, uzskrēju uz skatuves, bet tā bija tāda skatuve, uz kādas tagad Tramps stāv pie savas tribīnes un runā. Pirmajās solū rindās, skatos, sēž mūsu deputāti, ministri, prezidenta kungs. Pārējos vairs neatceros. Tas uzdzina šausmīgu stresu – kavēju, un tādi cilvēki mani kā tulku gaida! Tādi trauksmaini sapņi arī mēdz gadīties.

Ja tev uz vienu dienu būtu iespēja nomainīt zīmju valodas tulka profesiju pret kādu citu, kādu profesiju tu izvēlētos?

Godīgi sakot, sevi nevaru iedomāties citā profesijā, jo šis ir mans sirds darbs. Ja nu vienīgi uz vienu dienu, tad izvēlētos biologa darbu – pētītu augus, putnus, dzīvniekus un arī sēnes, kas sastopamas pie mums. Bet tad atkal atpakaļ pie tulka darba!

Vai ir kāds cilvēks vai cilvēku grupa, kam vēlies pateikties par ieguldījumu savā profesionālajā ceļā?

Šajā gandrīz 14 gadus ilajā tulka darba ceļā ir daudz cilvēku, kuriem vēlos pateikt paldies. Vispirms paldies vecākiem, kuri mani pieskata no mākoņa maliņas. Paldies jāsaka Rēzeknes tulcei Inesei Višņakovai, kura mani jau vērošanas prakses laikā pielika pie darba, tā jau pašos pamatos veidojot mani par tulku.

Paldies arī Māritei Sarkanei, kurai nedzirdīgie puīši jautāja par mācībām. Māriete ieteica Malnavas koledžu, kur varēju augt savā tulka darbā. Protams, paldies Aināram Ostvaldam, ar kuru kopā tulkojām tik daudzās diskusijās un

lewa darba procesā.

semināros Rīgā. Viņš deva padomus, ko un kā darīt labāk. Paldies arī visiem pārējiem, kuri dod padomus un ieteikumus.

Taču vislielākais paldies jāsaka jums – nedzirdīgo kopienai –, kas mani ikdienā “baro” ar zīmēm un no kuras mācos vēl šobaltdien!

Ko tu novēlētu saviem kolēģiem un tiem, kas sāk zīmju valodas tulka ceļu?

Dzīve ir skaista, lai kāda tā būtu, jo katrā dienā ir pa kādam saules staram. Ja nesaņemam saules staru, tad to varam dāvēt paši.

Kādu vēstījumu vēlies nodot klientiem, kuri izmanto tulka pakalpojumus?

Esam tādi, kādi esam. Darām savu darbu tik labi un profesionāli, cik vien spējam. Vairāk jāsmaida. Galvenais ir cienīt vienu otru, nepārkāpt robežas un neaizvainot, bet gan atbalstīt un dot padomus, kā labāk un pareizāk. Jābūt uz viena vilņa un ar kopīgu mērķi – sadarboties, roku rokā iet sabiedrībā, pilnveidoties un parādīt, ko protam un varam. Taču beigās jāatceras, ka gan kolēģim kolēģim, gan tulkam klientam un klientam tulkam jāpasaka vissvarīgākais vārds, kas neko nemaksā, bet nozīmē tik daudz: “Paldies!” •

EUD IZVĒRTĒ ZĪMJU VALODAS TIESĪBAS EIROPĀ: LATVIJAI 4 NO 8 PUNKTIEM

Eiropas Nedzirdīgo savienība (EUD) izdevusi grāmatu **“No atzīšanas līdz oficiālam statusam – zīmju valodas tiesību attīstība Eiropā”** (“From recognition to officialisation – A European evolution of sign language rights”). Izdevumā aplūkotas zīmju valodas tiesības Eiropas valstīs un vērtēts, cik pilnvērtīgi tās nostiprinātas likumos un īstenotas praksē.

Grāmatas galvenā ideja – ar zīmju valodas juridisku atzīšanu vien nepietiek. EUD aicina virzīties uz nacionālo zīmju valodu pilnvērtīgu oficiālu statusu. Izdevuma pirmajā daļā analizēti šāda statusa juridiskie, politiskie, valodnieciskie un sabiedriskie aspekti, bet otrajā – dažādu Eiropas valstu tiesiskais regulējums, tā stiprās puses un trūkumi.

Latvija EUD izvērtējumā saņēmusi 4 no 8 punktiem.

Kā būtiska priekšrocība izcelts tas, ka latviešu zīmju valoda (LZV) ir atzīta Valsts valodas likumā, nevis tikai ar invaliditātes jomu saistītā regulējumā. Pozitīvi novērtēts arī valsts apmaksātais zīmju valodas tulka pakalpojums – līdz 960 stundām mācību gadā izglītības ieguvei un līdz 120 stundām gadā saziņai –, kā arī iespēja kopš 2019. gada izmantot LZV kā mācību valodu.

Vienlaikus EUD norāda, ka starp likumos nostiprinātajām tiesībām un to īstenošanu praksē joprojām pastāv atšķirības. Pilnveidojams regulējums diskriminācijas novēršanai saistībā ar LZV, nedzirdīgo kultūras un identitātes atzīšanai, LZV kā mācību priekšmeta nostiprināšanai skolās un nacionālās konsultatīvās padomes izveidei.

Ar grāmatu un Eiropas valstu salīdzinošajiem datiem var iepazīties EUD tīmekļvietnē. •

SPIED ŠEIT ➡

EUROPEAN UNION
OF THE DEAF

SIVA KOLEDŽU ABSOLVĒJUŠAS PIRMĀS DIPLOMĒTĀS ZĪMJU VALODAS TULCES

Šovasar Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) koledžu absolvēja pirmie diplomētie zīmju valodas tulki. Kāpēc pirmie, ja tulka profesiju SIVA koledžā varēja apgūt arī iepriekš? Tāpēc, ka kopš šī gada maija Latvijā oficiāli mainīts profesijas nosaukums: profesija “surdotulks” pārdēvēta par “zīmju valodas tulks”. “Kopsolī” aprunājās ar absolventēm par mācībām un tālākajiem profesionālajiem plāniem.

Foto (no kreisās): koledžas vadītāja Inguna Zuševica, absolventes Katrīna, Sandra, Maira, Tatjana, Veronika un Flera.

Jūlija sākums SIVA koledžā bijis emocijām pilns: svinīgā izlaidumā absolventi saņēmuši diplomus, kas apliecina jauniegūto profesionālo kvalifikāciju. Starp absolventiem šogad ir sešas zīmju valodas tulces: **Veronika Dumeša, Tatjana Zahareca, Flera Martinova, Katrīna P. Rasmussena, Maira Birzniece un Sandra Loseva.**

Vēl pagājušogad viņu diplomus būtu norādīta profesija “surdotulks”. Taču 2025. gada nogalē Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija pieņēma lēmumu terminu “surdotulks” aizstāt ar “zīmju valodas tulks”. Lēmums pieņemts 2025. gada 17. decembrī pēc Latvijas Nedzirdīgo savienības pārstāvju lūguma. Komisija secināja, ka vārds “surdotulks” praksē vairs netiek plaši izmantots un nav korekts arī no medicīniskā viedokļa. Turklāt starptautiski tiek lietots termins *sign language interpreter*, kura atbilstošais nosaukums latviešu valodā ir “zīmju valodas tulks”. 2026. gada maijā šīs izmaiņas tika iestrādātas arī Profesiju klasifikatorā.

SIVA koledžas absolvente un nu jau zīmju valodas tulce **Veronika Dumeša** stāsta, ka mācību procesā liels uzsvars tika likts uz praktiskajām nodarbībām: “Es uzskatu, ka zīmju valodu var iemācīties, tikai mēģinot, atkārtot un to pielietojot. Atsevišķu vietu manā sirdī ieņem daži no mācībaspēku pārstāvjiem, kuri palīdzēja apgūt tieši ar zīmju valodu saistītus mācību priekšmetus. Viņu vēlme dot zināšanas un dalīties ar

informāciju ļoti motivēja.” Uz jautājumu, kas mācību procesā bijis grūtākais, Veronika atzīst, ka nav pieradusi sūdzēties. “Es zinu, ko nozīmē mācīties. Subjektīvi man šķiet, ka mācību procesā ļoti daudz laika vajadzēja veltīt vispārīgiem un ar profesiju tieši nesaistītiem studiju kursiem un ka reizēm tas traucēja kvalitatīvi apgūt galveno – zīmju valodu un nedzirdīgo kultūru. Un otrs, ko varētu izcelt, –

informācijas apjoms. Ir jārēķinās, ka jāmācās tiešām daudz. Arī patstāvīgi. Citādi nebūs.”

Uz jautājumu, kāpēc izvēlējusies šo profesiju, Veronika Dumeša atbild: “Ja pavisam īsi – iemīlējos zīmju valodā! Stāstot nedaudz plašāk, mana pamatprofesija ir audiologopēde. Vēl pirms sešiem gadiem, studējot Rīgas Stradiņa universitātē (RSU), sāku iepazīties ar zīmju valodas pasauli. Vairākus gadus strādāju par logopēdi bērnu ārstnīcā, kur bija arī bērni un skolotāji ar dzirdes traucējumiem. Tā zīmju valoda kļuva par neatņemamu ikdienas sastāvdaļu, un es vienkārši gribēju iemācīties vairāk.” Šādi viņa nonākusi līdz studijām zīmju valodas tulku programmā.

Veronika atzīst, ka vēlētos strādāt par zīmju valodas tulku, jo viņai ļoti patīk tulkot. “Tagad tikai jāatrod iespēja to savienot ar citiem darbiem. Bet es esmu pārliecināta, ka, ja ir vēlme un degsmes, tad viss ir iespējams!” Veronika stāsta, ka gan audiologopēdijā, gan zīmju valodas tulka profesijā viņas mērķis ir palīdzēt sazināties. “Tāpēc es viennozīmīgi gribētu tulkot. Visu, ko vien nepieciešams. Tāpat es uzskatu, ka ļoti svarīgi ir profesiju popularizēt, izglītot sabiedrību par zīmju valodu, nedzirdīgajiem un viņu kultūru. Katram ir tiesības būt sadzirdētam. Papildus tam man ļoti patīk tulkot dziesmas zīmju valodā. Kurš to lai zina – varbūt kādreiz es tā nopietnāk ar šo aizrauos.”

“Mums bija brīnišķīga grupa. Mēs vienmēr viena otru atbalstījām un palīdzējām,” stāsta **Tatjana Zahareca**. “Kopā gatavojāmies eksāmeniem un ieskaitēm, mācījāmies un palīdzējām, ja kaut kas nebija saprotams. Kopā arī apmeklējām dažādus pasākumus. Man ļoti patika, ka mēs bijām kā viena komanda. Ļoti patika arī mūsu pasniedzēji. Viņi tiešām ielika sirdi savā darbā un ļoti centās mums visu iemācīt. Vienmēr palīdzēja un atbalstīja.”

Tatjana atzīst, ka grūtākais viņai bijis iemācīties zīmju valodu no nulles. “Sākumā es zīmju valodu vispār nezināju. Tagad es saprotu, ka vēl ļoti daudz jāmācās un jāpraktizējas,” viņa stāsta.

Sākumā Tatjana izvēlējusies mācīties zīmju valodu vienkārši intereses dēļ. “Pirms tam man ar zīmju valodu nebija nekādas saistības, un es zīmju valodu vispār nezināju. Mācību procesā es iemīlējos šajā skaistajā valodā.

Pamazām sapratu, ka tā man ļoti patīk un ka vēlos ar to saistīt arī savu darbu.” Pašlaik Tatjana Zahareca strādā Rīgas Ēbelmuižas pamatskolā par zīmju valodas tulci un plāno turpināt strādāt šajā profesijā. “Man ļoti patīk strādāt ar bērniem. Man patīk viņiem palīdzēt un būt kopā ar viņiem. Tāpēc es gribētu arī turpmāk strādāt skolā,” par savu darbu saka Tatjana. Tāpat viņa vēlas turpināt mācīties zīmju valodu, vairāk praktizēties un iegūt vairāk pieredzes. “Es saprotu, ka vēl daudz kas jāiemācās. Kā saka, mūžu dzīvo – mūžu mācies. Man ir ne tikai jāapgūst zīmju valoda, bet arī jāiemācās labāk saprast cilvēkus, viņu pieredzi un dažādas kultūras. Es gribu turpināt mācīties un attīstīties šajā profesijā.”

Flera Martinova “Kopsolī” stāsta, ka visvairāk mācību procesā viņai patikusi iespēja apgūt zīmju valodu praktiski un izmantot to komunikācijā. “Grūtākais, protams, bija pati zīmju valodas apguve. Bet tieši tas arī padarīja mācību procesu interesantu,” viņa atzīst.

“Man vienmēr ir bijusi interese par zīmju valodu. Tā kā mana profesionālā darbība jau ir saistīta ar komunikāciju un valodu, zīmju valodas apguve man šķita

ļoti vērtīgs papildinājums,” norāda Flera. Viņa saka, ka noteikti gribētu izmantot zīmju valodu arī profesionālajā darbībā. “Vai strādāt tikai par zīmju valodas tulku, vēl īsti nezinu, jo man ir svarīgi apvienot šo jomu ar audiologopēda darbu,” viņa saka. Flera vēlas izmantot iegūtās zināšanas audiologopēda darbā, strādājot ar cilvēkiem, kuriem ir dažādas komunikācijas grūtības, kā arī palīdzēt veidot pieejamāku komunikāciju starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem.

Mācības profesionālajā izglītības programmā aptver ne tikai zīmju valodu, bet arī ar zīmju valodas tulka darbu saistītās jomas, piemēram, psiholoģiju, sociālo darbu, tiesības un komunikāciju, stāsta **Katrina P. Rasmussena**. “Mācību process notiek klātienē un attālinātās lekcijās un tiek papildināts ar patstāvīgiem individuāliem vai grupu uzdevumiem. Vēlāk kursā ir prakse, kas sniedz vērtīgu pieredzi un priekšstatu par zīmju valodas tulka darbu, tā apstākļiem un vidi. Visvairāk mācībās patika atklāsme par pašu zīmju valodu, tās lingvistisko uzbūvi un neatņemamo saikni ar nedzirdīgo kultūru,” viņa saka. Katrīna atzīst, ka ļoti vērtīgi bijis iepazīt zīmju valodas tulka daudzveidīgo

ikdienu un plašās darbības jomas. “Mācību procesu pozitīvi ietekmē zinoši lektori un atsaucīgs koledžas personāls. Grūtākais bija savienot ikdienas pienākumus ar papildu mācībām, taču kursabiedri sniedza neatsveramu atbalstu, gan draudzīgi motivējot, gan kopīgi mācoties.”

Katrīna šo profesiju izvēlējusies, jo viņu uzrunājusi SIVA piedāvātā izglītības programma. “Latviešu zīmju valoda ir valsts oficiāli atzīta valoda, un vēlējos pamēģināt tālākizglīties, izprotot zīmju valodas pamatus un tās lietojumu. Vienlaikus tā ir profesija, kas izpaužas atsaucībā, cieņā un cilvēcīgā attieksmē pret citiem. Mācību procesā atklāju, ka zīmju valodas tulka darbā būtiska ir saskarsmes prasme un nepieciešamība nepārtraukti pilnveidot savas zīmju valodas zināšanas. Profesija ir gan aizraujoša, gan izaicinoša, jo iespējamās neparedzamas tulkošanas situācijas.” Katrīna atzīst, ka negrāsās apstāties pie sasniegtā. “Šī profesija sniedz man vērtīgu izpratni par zīmju valodu un tās nozīmi. Ar šo izpratni labprāt dalos ar plašāku sabiedrību. Šobrīd grūti paredzēt, vai to darīšu, regulāri tulkojot, komunicējot vai citādi iesaistoties,” viņa saka. ●

Teksts: Elfa Kesenfelde

Foto: Nedzirdīgo kopienas kora arhīvs

NEDZIRDĪGO KOPIENAS KORIS UZSTĀJAS “TIGUĻKALNĀ”

Pazīstamais latviešu komponists un mūziķis, vairāku iemīļotu kormūzikas skaņdarbu autors Raimonds Tiguls kopš 2012. gada dzimtajos Talsos organizē brīvdabas koncertu “Tigulkalns”. Tas ik gadu pulcē klausītājus, korus un mūziķus no visas Latvijas. Šī gada 6. jūnijā tajā uzstājas arī Nedzirdīgo kopienas koris.

Uzaicinājumu piedalīties koncertā Nedzirdīgo kopienas koris saņēma no kora “BALSIS”, un šo iespēju dziedātāji uzņēma ar lielu prieku un savīlņojumu. Koncertā Nedzirdīgo kopienas koris izpildīja divas Raimonda Tigula dziesmas zīmju valodā: “Lec, saulīte!” un “Dod, Dieviņi!”. Īpaši emocionāls bija brīdis, kad, skatot “Dod, Dieviņi!”, klausītāji piecēlās kājas un dziedāja līdzī. Dažas kora dziedātājas vēlāk atzina, ka no savīlņojuma teju vai kājas kļuvas mīkstas. Redzēt un sajūst, kā visa publika vienojas dziesmā kopā ar kori, bijis neaizmirstami.

Pēc koncerta koris nākšņoja turpat Talsu pusē, un emocijas vēl ilgi nerimās. Kora dalībnieki atkal un atkal pārrunāja piedzīvoto, dalījās iespaidos un priekā. Šis notikums stiprināja vēlmi arī turpmāk piedalīties līdzīgos pasākumos ārpus Rīgas un būt redzamiem plašākā Latvijas kultūras vidē.

Varam lepoties ar savu kori, kas koncertā uzstājas līdzās citiem Latvijas korim. Šī pieredze vēlreiz apliecināja: dziesmā mēs esam kopā! ●

Teksts: Elfa Kesenfelde

Foto: nometnes līderu personīgais arhīvs

BĒRNI UN JAUNIEŠI KRĀJ PIEREDZI UN DRAUGUS “JASPEL” NOMETNĒS SLOVĀKIJĀ

Jauni draugi, komandas gars, kopīgi piedzīvojumi un starptautisko zīmju prasmiņu pilnveidošana – tie ir tikai daži no ieguvumiem, ko “JASPEL” nometņu dalībnieki pēc nedēļas Slovākijā atveda līdzi uz Latviju.

Kas ir “JASPEL”

“JASPEL” nometņu mērķis ir apvienot bērnus un jauniešus no dažādām valstīm, lai viņi iepazītu cits citu, veidotu jaunas draudzības, attīstītu starptautisko zīmju prasmes un piedalītos dažādās aktivitātēs. Nometnēs dalībnieki kopā mācās, sporto un iepazīst citu valstu kultūras. Šogad “JASPEL” nometnes tika rīkotas jau piekto reizi, un šī gada tēma bija “Debesu planētas”.

No 13. līdz 20. jūlijam “JASPEL” bērnu nometnē (9–12 gadi) līderes **Danas Cērmanes** pavadībā Latviju pārstāvēja **Stefans Jazvics, Karīna Felkere, Luīze Kļetuškina, Everts Kraze** un **Frederiks Celms**. Nometnē piedalījās 126 bērni un 25 līderi no 13 valstīm.

Savukārt junioru nometnē (13–17 gadi), kas notika no 20. līdz 27. jūlijam, piedalījās **Vaho Eims, Edvards Nebijs, Maksis Mārtiņsons, Alekss Rūtiņš, Harijs Felkers, Izabella Celma, Tīna Siliņa, Monta Ance Intsone, Anete Vaivade, Kate Mostova, Dita Pukse** un **Toms Zoldners**. Junioru grupas līderi bija **Huberts Bērziņš** un **Roberts Immurs**. Nometnē pulcējās 134 juniori.

Diemžēl jauniešu nometnei (18–35 gadi) no Latvijas neviens nepieteicās.

Pirmie iespaidi, spilgtākās atmiņas un iedvesma līderībai

“Sākumā bija nedaudz bail iepazīties, bet ātri kļuva viegli.” – Karīna Felkere

Lielākajai daļai Latvijas bērnu un junioru šī bija pirmā starptautiskā nometne. Pirms došanās uz Slovākiju valdīja gan satraukums, gan priecīgs noskaņojums, jo priekšā gaidīja nezināmais. Sākotnējās bažas ātri vien pazuda. Dalībnieki stāsta, ka viņus

pārsteidza draudzīgā atmosfēra un tas, cik viegli bija iepazīties ar vienaudžiem no dažādām pasaules valstīm. Daudzi atzina, ka jau pirmajās dienās jutās kā viena liela komanda.

“Visvairāk man patika kultūras vakars, lekcijas, jaunie draugi un dažādas aktivitātes.” – Izabella Celma

“JASPEL” nometnē dalībniekus ik dienu gaidīja daudzveidīga programma. Bērni un juniori piedalījās sporta aktivitātēs, komandu spēlēs, lekcijās un diskusijās, kurās varēja ne tikai pilnveidot savas prasmes, bet arī labāk iepazīt cits citu. Daudzi īpaši izcēla kultūras vakaru, kurā katras valsts pārstāvji iepazīstināja ar savām tradīcijām, kā arī sporta sacensības, kas saliedēja komandas. Daudz pozitīvu emociju sagādāja arī brauciens ar kartingiem, akvaparka apmeklējums un aizraujoša paintbola spēle, kurā ikviens varēja pārbaudīt savu veiklību un sadarbības prasmes. Neiztrūka ne azarta, ne smieklu, ne pozitīvu emociju.

“Šī nometne man deva vēlmi nākotnē pašai kļūt par atbildīgu vai audzinātāju nometnē.” – Dita Pukse

“Bērni un juniori šeit attīsta līderību, komandas garu un iegūst draugus, kas paliek arī pēc nometnes.” – Roberts Immurs, “JASPEL” Latvijas junioru grupas līderis

Daudziem bērniem un junioriem “JASPEL” bija kas vairāk par vasaras piedzīvojumu. Viņi no nometnes atgriezās ne tikai ar skaistām atmiņām un jaunām draudzībām, bet arī ar jauniegūtu pārliecību par sevi, drosmi

Aizmugurē no kreisās: **Monta Ance Intsone, Izabella Celma, Tīna Siliņa, Dita Pukse, Maksis Martinsons, Vaho Eims, Edvards Nebijs, Harijs Felkers, Kate Mostova, Alekss Rūtiņš, Anete Vaivade, Toms Zoldners**. Priekšā: **Roberts Immurs** un **Huberts Bērziņš**.

izmēģināt kaut ko jaunu un vēlmi būt aktīvākiem savā kopienā. Daži atzina, ka nometne viņus iedvesmojusi nākotnē kļūt par brīvprātīgajiem, junioru līderiem vai audzinātājiem, lai arī paši varētu radīt citiem bērniem tikpat neaizmirstamu pieredzi. Citi sev līdzī aizveda labākas starptautisko zīmju prasmes, plašāku redzesloku un pārliecību, ka draudzība nepazīst valstu robežas.

Vecāku novērojumi

“Meita kļuva atvērtāka un pārliecinātāka par sevi. Viņa ieguva jaunus draugus un vēl lielāku interesi par starptautisko zīmju prasmēm.” – Ditas mamma

Līdzīgas pārmaiņas savos bērnos pamanīja arī citi apjautātie vecāki. Viņi atzina, ka pēc atgriešanās no Slovākijas bērni kļuvuši drošāki, atvērtāki un patstāvīgāki. Vecāki uzsvēra, ka īpaši vērtīga bijusi iespēja bērniem atrasties starptautiskā vidē, kur ikviens jutās pieņemts un varēja brīvi komunicēt ar vienaudžiem. Daudzi bērni arī pēc nometnes turpina uzturēt saikni ar jaunajiem draugiem, un vecāki uzskata, ka tas ir viens no lielākajiem “JASPEL” ieguvumiem.

“Pirms brauciena satraukuma nebija, jo es uzticējos mūsu nometnes līderiem Hubertam un Robertam.” – Ditas mamma

Pirmā reize, kad bērns dodas uz starptautisku nometni bez vecākiem, dažām ģimenēm radīja satraukumu. Bērniem tas bija gaidīts piedzīvojums, bet vecākiem – pārbaudījums spējai uzticēties gan organizatoriem, gan savam bērnam. Šāda pieredze ļauj bērniem spert pirmos soļus patstāvībā un piedzīvot ko tādu, kas ikdienā nav iespējams.

Kā atzīst vecāki, sākotnējo satraukumu drīz nomainīja prieks un lepnums, kad viņi redzēja bērnu drosmi, aizrautību un vēlmi dalīties iespaidos. “JASPEL” kļuva ne tikai par neaizmirstamu piedzīvojumu bērniem un junioriem, bet arī par pieredzi, kas stiprināja vecāku pārliecību, ka šādas starptautiskas nometnes palīdz bērniem augt un kļūt patstāvīgākiem.

“Nebaidieties un noteikti dodiet bērniem šo iespēju – tā ir neaizvietoama pieredze!” – Karīnas un Harija vecāki

No kreisās: Everts Kraze, Frederiks Celms, Stefans Jazvics, Dana Cērmāne, Karīna Felkere, Luīze Kļetuškina.

Apjautātie vecāki vienprātīgi iesaka “JASPEL” arī citām ģimenēm. Viņi uzsver, ka nometne bērniem ir ne tikai aizraujošs vasaras piedzīvojums, bet arī vērtīga pieredze. Par to liecina arī bērnu vēlme nākamajā gadā piedalīties nometnē vēlreiz.

Līderu vērtējums

“Vislielākais prieks bija redzēt, kā juniori kļuva drošāki, atrada jaunus draugus un attīstīja starptautisko zīmju prasmes.” – Huberts Bērziņš un Roberts Immurs

Latvijas junioru līderi Huberts Bērziņš un Roberts Immurs, kā arī Dana Cērmāne vēroja dalībnieku izaugsmi nometnes laikā. Līderiem spilgtākās atmiņas saistās ne tikai ar sacensībām un komandu spēlēm, bet arī ar emocijām nometnes noslēgumā. Atvadoties netrūka ne smaidu, ne apskāvienu, ne prieka asaru. Dana Cērmāne Slovākijā pavadīja visas trīs nedēļas – bērnu, junioru un jauniešu nometnēs. Pirmajā nedēļā viņai bija divas lomas: Latvijas bērnu grupas līdere un par dalībnieku drošību un labsajūtu atbildīgā persona. Nākamajās divās nedēļās viņa turpināja pildīt ar dalībnieku drošību un labsajūtu saistītos pienākumus. Dana uzsver, ka katrai vecuma grupai bija sava nometnes dinamika. Bērniem bija vairāk rotaļu, komandu uzdevumu un iepazīšanās aktivitāšu, junioriem programma bija dinamiskāka un izaicinošāka, bet

jauniešu nometnē bija vairāk sarežģītu un fiziski grūtāku spēļu, sacensību, diskusiju un darbnīcu.

“Šīs trīs nedēļas man vēlreiz parādīja, cik svarīga starptautiskā vidē ir cieņa, empātija, atklāta komunikācija un savstarpēja sapratne. Mēs visi esam atšķirīgi, mums ir dažādas kultūras, pieredzes, vērtības un dzīvesstāsti. Bet šīs atšķirības var mūs bagātināt, ja spējam viens otru uz klausīt, saprast un cienīt,” saka Dana. Viņa uzskata, ka atbildīgās personas loma ietver ne tikai rūpes par fizisko drošību. Tas nozīmē radīt vidi, kurā ikviens dalībnieks jūtas pieņemts, cienīts, uz klausīts un brīvs būt pats. Trīs nedēļu laikā Danai nācās pielāgoties dažādu vecumu dalībniekiem, viņu vajadzībām un dažādām situācijām, tāpēc šī pieredze viņai bijusi īpaši vērtīga. •

“Lielākā dāvana šajā nometnē bija redzēt, kā bērnu sākotnējais satraukums pārvērsās pašpārliecībā, komandas garā un istā draudzībā. Tieši šie mirkļi apliecina, ka “JASPEL” ir daudz vairāk nekā vasaras nometne – tā ir vieta, kur bērni aug, kļūst drosmīgāki un atklāj, cik daudz var sasniegt kopā.” – Dana Cērmāne

Līderi vienprātīgi iedrošina tos, kuri vēl šaubās, vai doties uz “JASPEL” nometni: “Brauciet un nebaidieties! Iegūsiet draugus, jaunu pieredzi un atmiņas, kas paliks uz visu mūžu.”

DZĪVE AMERIKĀ LATVIEŠA ACĪM: SARUNA AR KĀRLI INTSONU

Bērnībā Kārlis Intsons kopā ar ģimeni pārcēlās no Latvijas uz Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV). Viņš absolvēja Galaudeta Universitāti un šodien ir vecākais stratēģiskās komunikācijas koordinators, kurš aktīvi darbojas nedzirdīgo kopienā. Sarunā apspriedām Kārļa bērnības atmiņas, izglītību, skolotāja darbu, ASV nedzirdīgo kopienu un dzīvi starp divām kultūrām.

Ceļš uz izglītību Amerikā

Kārlis Intsons uz ASV pārcēlās 2007. gada novembrī 15 gadu vecumā. Galvenais iemesls bija vēlme iegūt labāku izglītību un plašākas iespējas nākotnei. Tomēr sākums nebija viegls, jo nācās pierast pie jaunas valodas, citas kultūras un atšķirīgas mācību vides. Mācības Kārlis uzsāka Floridas Nedzirdīgo un neredzīgo skolā (*Florida School for the Deaf and the Blind*). Viņu patīkami pārsteidza tas, ka skolā strādāja daudz nedzirdīgu skolotāju un skolēniem bija ļoti plašas saziņas iespējas zīmju valodā. Salīdzinot izglītības sistēmu Latvijā un ASV, Kārlis norāda, ka katrai valstij ir savas stiprās puses. Latvijā skolās lielāks uzsvars tiek likts uz praktiskajām iemaņām – metālapstrādi, kokapstrādi, šūšanu un pavārmācību. Savukārt ASV vairāk uzmanības pievērš teorētiskajām zināšanām, tehnoloģijām, iespējai

skolēniem izvēlēties dažādus mācību priekšmetus. Kārlis uzskata, ka visvērtīgāk ir nodrošināt līdzsvaru starp teoriju un praksi.

Pirmajos mēnešos lielākais izaicinājums bija valoda. Lai gan Latvijā Kārlis bija labi apguvis angļu valodu, ASV viņam bija jāapgūst arī amerikāņu zīmju valoda. Apmēram pusgada laikā viņš spēja brīvi komunicēt zīmju valodā, bet atzīst, ka vieglāk bija izteikties nekā saprast citus. Arī šodien Kārlis turpina pilnveidot savas valodas zināšanas. Runājot par pieejamību skolās, Kārlis stāsta, ka daudzās nedzirdīgo skolās skolotāji paši brīvi pārvalda zīmju valodu, tāpēc zīmju valodas tulki mācību procesā bieži nav vajadzīgi. Daļa skolotāju vienlaicīgi izmanto gan runu, gan zīmes (*Simultaneous Communication*), bet skolēniem, kuri vēlas attīstīt runas prasmes, tiek nodrošinātas logopēdiskās nodarbības.

Pēc vidusskolas absolvēšanas Kārlis

izvēlējās studēt pazīstamajā Galaudeta Universitātē. Vēl mācoties vidusskolā, viņš apmeklēja universitāti un iepazinās ar tās vidi. Jau pirmajā apmeklējuma reizē viņu pārsteidza tas, ka auditorijās, birojos un citviet zīmju valoda ir ikdienas saziņas valoda un dažādās profesijās strādā nedzirdīgi cilvēki. Universitātē viņš izvēlējās padziļināti studēt matemātiku, par ko interesējās jau bērnībā Valmieras skolā. Aizraušanās ar matemātiku saglabājās, un Kārlis uzskata, ka matemātika ir "universāla valoda", kas palīdz pārvarēt valodu un kultūru atšķirības. Īpaši spilgtā atmiņā viņam palicis universitātes salidojums (*homecoming*), kurā pulcējās dažādu paaugu absolventi. Šajos pasākumos satiekas cilvēki, kuri universitāti pabeiguši pirms pieciem, desmit, divdesmit, pat piecdesmit gadiem. Šī kopības un atkalsatikšanās sajūta Kārlī iedvesmoja un vēl vairāk nostiprināja pārliecību, ka Galaudeta Universitāte bijusi pareizā izvēle.

Darbs izglītībā un komunikācijā

Pēc Galaudeta Universitātes absolvēšanas 2015. gadā Kārlis sāka meklēt darbu. Viņš pieteica savu kandidatūru uz vairākām darbavietām un drīz vien saņēma piedāvājumu strādāt par matemātikas skolotāju Floridas Nedzirdīgo un neredzīgo skolā, kur kādreiz pats mācījās. Pēc gada viņš pieņēma jaunu izaicinājumu un pārcēlās uz Vašingtonu, kur sāka strādāt vidusskolā nedzirdīgajiem (*Model Secondary School for the Deaf*). Šī vidusskola darbojas Galaudeta Universitātes paspārnē, un tajā Kārlis strādā vēl šobrīd. Tomēr Kārļa ikdiena neaprobežojas tikai ar matemātikas mācīšanu. Viņš darbojas arī tehnoloģiju un komunikāciju jomā, sadarbojoties ar skolām, kas aptver izglītības posmus no bērnudārza līdz pat 12. klasei. Kārlis veido saturu sociālajiem medijiem zīmju valodā un piedalās skolu tīmekļvietņu izstrādē un pilnveidē.

Pieejamība un iespējas nedzirdīgajiem ASV

Dzīvojot un strādājot ASV, Kārlis ikdienā redz, cik nozīmīga nedzirdīgajiem ir vides pieejamība. Viņš uzsver, ka lielu lomu spēlē normatīvais regulējums (*Americans with Disabilities Act*), kas kopš 1990. gada nodrošina cilvēkiem ar invaliditāti vienlīdzīgas tiesības uz pieejamību.

Likums paredz komunikācijas pieejamību dažādās dzīves situācijās, ieskaitot zīmju valodas tulku nodrošināšanu izglītības iestādēs un darba vidē. Tas pavēris daudz plašākas iespējas izvēlēties profesiju un veidot karjeru. Mūsdienās nedzirdīgie ASV strādā dažādās nozarēs – ir pedagogi, juristi, uzņēmēji, medicīnas speciālisti un valsts iestāžu darbinieki. Daudzi veiksmīgi darbojas arī pasaulē pazīstamos uzņēmumos, piemēram, “Google”, NASA un “Apple”. Pēc Kārļa domām, tieši minētais pieejamības likums ir viens no galvenajiem iemesliem, kāpēc šādas iespējas kļuvušas daudz reālākas. Vienlaikus viņš uzsver, ka ar labu izglītību vien nepietiek – jāapgūst arī profesionālās prasmes, tad ir vieglāk atrast darbu un veidot karjeru. Kārlis piebilst, ka pieejamības līmenis visā valstī nav vienāds. Lielajās pilsētās, piemēram, Vašingtonā, sabiedrība par nedzirdīgo kopienu ir daudz labāk informēta, bet mazākās pilsētās un lauku reģionos sabiedrības zināšanas ir ierobežotas. Kārlis uzskata, ka sabiedrības attieksme pakāpeniski kļūst arvien atvērtāka, tomēr cīņa par vienlīdzību turpinās – arī ASV. Runājot par izglītību, Kārlis stāsta, ka ASV darbojas daudzas nedzirdīgo skolas, lai gan to skaits pēdējā laikā samazinās skolēnu daudzuma sarūkuma dēļ. Lielākās skolas ir Kalifornijā, Teksasā, Floridā, Indiānā, Merilendā un Vašingtonā, bet visā valstī darbojas arī daudzas mazākās skolas.

Ģimene un identitāte

Līdzās darbam un izaugsmei Kārlim ir svarīga arī ģimene. Ar savu sievu Britāniju viņš iepazinās 2013. gada rudenī Galaudeta Universitātē. Abi dzīvoja kopmītnē, tāpēc iepazīšanās notika dabiski. Šodien viņi audzina meitiņu Oukliju, kurai nesen apritēja

Kārlis ar sievu Britāniju un meitu Oukliju.

gads. Ģimenē satiekas dažādas kultūras: Kārlis ir latvietis, sieva ir amerikāniete, bet sievas mamma ir no Ungārijas. Ikdienas saziņas valoda ir amerikāņu zīmju valoda. Vienlaikus Kārlis cenšas meitiņai jau no mazotnes mācīt arī latviešu zīmju valodu. Kārlis ir pārliecināts, ka bērns var apgūt vairākas valodas. Ģimenē nav īpašu, paaudzēs mantotu tradīciju, tomēr Kārlim ir svarīgi saglabāt saikni ar Latviju. Pēc latviešu tradīcijām tiek svinēti Ziemassvētki un Jaunais gads. Vasarā, kad ir iespēja, Kārlis atbrauc ciemos uz Latviju. Nesen meitiņa iepazīna Līgo svētku tradīcijas. Sieva Britānija ir piedalījusies arī Lieldienu svinībās Latvijā. Dzīvojot ASV vairākus gadus, Kārlis nav zaudējis saikni ar dzimto valodu. Viņš regulāri sazinās ar mammu videozvanos un ikdienā lasa ziņas latviešu valodā.

Būdam Latvijā, viņš pamanījis daudzas pārmaiņas: izauguši koki, parādījušies moderni tramvaji un mainījusies pilsētas apbūve. Kārlis uzskata, ka viena lieta gan nemainās – cilvēku sirdis. Sarunu nobeidzot, autore lūdza Kārlim nodot novēlējumu Latvijas nedzirdīgajiem. Viņa novēlējums ir vienkāršs, bet ļoti iedvesmojošs: “Nekad nepadodieties! Cīnieties par savām tiesībām, ticiet sev un izmantojiet savas iespējas mācīties un pilnveidoties. Pasaule strauji mainās, tāpēc ir svarīgi būt atvērtiem jaunām zināšanām un nebaidīties no pārmaiņām.” •

Videoziņu sižets Nr. 10
"Saruna ar Kārli Intsonu:
dzīve Amerikā un latviskās saknes"

SPIED ŠEIT ➤

STARPTAUTISKAIS JAUNĀ TEĀTRA FESTIVĀLS “HOMO NOVUS” AICINA UZ PIEKĻŪSTAMIEM PASĀKUMIEM

HOMO NOVUS

No 4. līdz 12. septembrim Rīgā un citviet Latvijā norisināsies starptautiskais jaunā teātra festivāls “Homo Novus”. Šā gada festivāla vadmotīvs ir **atelpa un apzināta dzīves tempa palēnināšana**. Festivāla programmā iekļautas izrādes, performances, instalācijas, koncerti un citi laikmetīgās skatuves mākslas notikumi.

Festivālā īpaša uzmanība pievērsta piekļūstamībai un dažādu sabiedrības grupu iekļaušanai. Vairāki pasākumi būs pieejami cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem: atsevišķās izrādēs un pasākumos būs nodrošināts tulkojums latviešu zīmju valodā, citviet – izrādes ar subtitriem vai bez teksta.

Daļa festivāla pasākumu ir bez maksas, savukārt uz citiem nepieciešams iegādāties biļeti vai iepriekš reģistrēties.

Plašāka informācija par festivāla programmu un piekļūstamību:

SPIED ŠEIT ➤

SVEICAM SEPTEMBRA JUBILĀRUS!

Septembris iezīmē pāreju no vasaras uz rudenī – dienas kļūst īsākas, rīti dzeistrāki, dabā ienāk pirmās rudens krāsas un sākas ražas laiks. Vasaras steigu pamazām nomaina mierīgāks rudens ritms. Sirsnīgi sveicam visus septembra jubilārus! Vēlam veselību, možu garu un spēku jaunajam rudens cēlienam. Izmantojiet skaistās septembra dienas pastaigām un atpūtai dabā!

RĪGAS BIEDRĪBĀ

04.09. AIVARS KRONBERGS

05.09. ALEKSANDRS ROMANOVŠ

09.09. IEVA GAROLE

09.09. OSKARS LANGMANIS

10.09. MĀRĪTE BOKTA

13.09. VALENTĪNA KIROVĀNE

15.09. ARNOLDS PAVLINS

15.09. MĀRĪTE RIEKSTIŅA

16.09. JADVIGA BOČKĀNE

17.09. SANITA GARSIA

20.09. ERVĪNA ZIGRĪDA ŽUKAUSKA

20.09. RUDĪTE FAUSTE

**23.09. KARMENA VERIKA
IKAUNIECE**

25.09. MARIJA ZAKREVSKA

27.09. EDVĪNS LANKOVSKIS

29.09. ALVIS SPRUDZĀNS

KURZEMES BIEDRĪBĀ

10.09. MĀRIS JOCIS

11.09. ANITA GATAVS

21.09. TEIKA LASMANE

LATGALES BIEDRĪBĀ

02.09. JĀNIS STRUPAIS

22.09. SERGEJS KRAVALIS

VIDZEMES BIEDRĪBĀ

07.09. IVARS JIRGENSONS

Šim izdevumam
ir pielikums

*Dzīve ir raiba dzija,
Un tās gājiens grūts, bet skaists.
Neskaitīsim dienas, kurās lija,
Mirkļus skaitīsim, ko žēl bija projām
laist.*

/M. Zālīte/

Latvijas Nedzirdīgo savienības valde
īpaši sveic septembra jubilārus – LNS
Godā biedrus **Jadvigu Bočkāni,**
Ervīnu Zigrīdu Žukausku un Arnoldu
Pavlinu – skaistajās dzīves jubilejās!

Paldies par ilggadējo ieguldījumu
Latvijas Nedzirdīgo savienības
darbā un mūsu kopienas attīstībā.
Vēlam stipru veselību, možu garu
un daudz gaišu dienu!

Latvijas Nedzirdīgo savienības
valde

*Es šodien tevi vedīšu pie rokas,
Tu vaļā nelaid, stingri turi ciet,
Pa diviem tomēr gaita vieglāk sokas,
Jo vajag ilgi, ļoti tālu iet.*

/Ā. Elksne/

Sirsnīgs sveiciens, kopīgo dzīves
ceļu uzsākot, **Natālijai Jaņevičai**
un **Viktoram Mauriņam!**

LNS Latgales RB

*Ai, cik grūti, māmuliņ,
Tevi ceļā pavadīt.
Vai trīs baltas smilšu saujas
Varēs tevi sasildīt?*

/Z. Purvs/

Izsakām līdzjūtību Edītei Misjunienei,
māmiņu tai saulē pavadot.

LNS Latgales RB Daugavpils
teritoriālā grupa

LĪDZJŪTĪBAS

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļas rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.*
/A. Straube/

Mūžības ceļā devušies mūsu biedri

Sergejs Nikolajenoks

(04.04.1963.–01.07.2026.)

Gunta Apsīte

(07.06.1941.–19.08.2026.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem un draugiem.

LNS Vidzemes RB

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.*
/J. Rūsiņš/

Jāzeps Rūrāns

(17.03.1955.–12.07.2026.)

Izsakām līdzjūtību radiem
Jāzepu mūžībā pavadot.

LNS Latgales RB

*Lai gaiša piemiņa sirdīs paliek,
lai klusums mieru dvēselei sniedz.
Jūs vienmēr būsiet mūsu atmiņās.*

Leonarda Pankratjeva

(25.08.1946.–29.06.2026.)

Vitālijs Šļomins

(11.03.1970.–25.07.2026.)

Voldemārs Beļavskis

(31.03.1933.–05.08.2026.)

Irēna Lāce

(20.03.1950.–07.08.2026.)

Izsakām dziļu līdzjūtību
aizgājēju tuviniekiem.

LNS Rīgas RB

LNS BIEDRĪBU ZIŅAS ĪSUMĀ

No aprīļa līdz jūlijam LNS reģionālo biedrību grupās notika dažādi pasākumi – radošās nodarbības, izglītojoši pasākumi, svētku svinības, sporta aktivitātes, ekskursijas un tikšanās.

LNS RĪGAS RB AKTIVITĀTES

- 1. aprīlī LNS Kopienas centrā norisinājās jautrs pasākums "Lieldienu joki", kurā dalībnieki piedalījās tematiskās spēlēs, olu krāsošanas konkursā un citās svētku aktivitātēs. Pasākumu papildināja muzikāli priekšnesumi.
- 5. aprīlī **Tukuma grupa** kopīgi svinēja Lieldienas – piedalījās spēlēs, devās pārgājienā uz Āžu kalnu un pie ugunskura cepa desinās.
- 6. aprīlī **Ogres grupa** devās Lieldienu pastaigā un pēc maršruta pabeigšanas baudīja sirsnīgas sarunas.
- 18. aprīlī notika LNS Rīgas grupu vadītāju sapulce, kurā tika pārrunāti aktuālie jautājumi, apspiesti turpmākie darba plāni un notika dalīšanās pieredzē.
- 25. aprīlī notika **Ogres grupas** tikšanās, kurā biedri iepazinās, dalījās pieredzē un pārrunāja nākotnes ieceres.
- 4. maijā **Kurzemes grupa** organizēja izbraukumu uz Valgu un Valku, dodoties turp un atpakaļ ar vilcienu. Dalībnieki iepazinās ar abu pilsētu vēsturi, apskates objektiem, kā arī piedalījās tematiskā viktorīnā par Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu.
- 20. maijā LNS Kopienas centrā notika svinīgs pasākums par godu LNS un Rīgas RB jubilejas mēnesim. Pasākumā skanēja muzikāli priekšnesumi, notika viktorīna un kopīgas aktivitātes.
- 27. maijā LNS Kopienas centrā notika Valsts policijas lekcija par izvairīšanos no krāpniecības.
- 10. jūnijā **Jelgavas grupā** notika psiholoģes Natālijas Belakovas lekcija un informatīva tikšanās par LNS Rehabilitācijas centra sociālajiem pakalpojumiem.
- 10. jūnijā LNS Kopienas centrā notika civilās aizsardzības lekcija.
- 17. jūnijā Rīgas RB biedri ieskandināja Līgo svētkus, baudot svētku programmu, dziesmas, dejas un kopabūšanas prieku.
- No 9. līdz 12. jūlijam Rīgas biedri devās četru dienu ceļojumā uz Poliju, apmeklējot Varšavu, Krakovu, Veličkas sāls raktuves, Zakopani, Jasnaguras klosteri Čenstohovā un citus ievērojamus tūrisma objektus. Ceļojumu organizēja Rīgas RB Kurzemes grupas biroja locekle Jeļena Suslova.
- No 24. līdz 26. jūlijam notika tradicionālā **Tukuma grupas** vasaras sporta nometne. Dalībnieki piedalījās sporta aktivitātēs un komandu sacensībās, bet noslēgumā tika apbalvotas visas deviņas komandas. Dalībnieki pauda vēlmi šo tradīciju turpināt.
- 25. jūlijā **Kurzemes grupa** apmeklēja Rīgas Jūgendstila muzeju, kur apskatīja izstādi "Atraitnītes".
- 28. jūlijā **Jelgavas grupas** vadītāja Guna Lasmane un valdes locekle Lilita Gedroviča tikās ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības vadību. Tikšanās laikā pārrunāja pašvaldības atbalstu Jelgavas grupas darbībai, iesaisti projektos un citus aktuālus sadarbības jautājumus.

25. aprīlis, LNS Rīgas RB Ogres grupa.

20. maijs, LNS Rīgas RB.

10. jūnijs, LNS Rīgas RB Jelgavas grupa.

17. jūnijs, LNS Rīgas RB.

7. aprīlis, LNS Kurzemes RB Liepājas grupa.

14. aprīlis, LNS Kurzemes RB Kuldīgas grupa.

21. jūnijs, LNS Kurzemes RB Kuldīgas grupa.

19. maijs, LNS Kurzemes RB Ventspils grupa.

LNS KURZEMES RB AKTIVITĀTES

LIEPĀJAS GRUPA

- 2. aprīlī biedri kopīgi svinēja Lieldienas – krāsoja olas, pārrunāja svētku tradīcijas un piedalījās olu kaujās.
- 7. aprīlī biedri atzīmēja Liepājas grupas 78. dzimšanas dienu, kopīgi pulcējoties pie gardas kūkas un kafijas.
- 19. maijā pie garda klinģera un kafijas tika atzīmēta LNS 106. dzimšanas diena.
- 18. jūnijā biedri svinēja Līgo svētkus, pārrunāja Jāņu tradīcijas un ticējumus, kā arī dalījās mīklās un jautros stāstos.

KULDĪGAS GRUPA

- 6. aprīlī biedri kopīgi svinēja Lieldienas, piedalījās olu kaujās un baudīja pašu gatavotus svētku gardumus.
- 14. aprīlī Kuldīgas grupa atzīmēja grupas gadadienu, sirsnīgā kopābūšanā atskatoties uz paveikto un kopīgi piedzīvotajiem mirkļiem.
- Maijā biedri piedalījās radošajās un kulinārajās nodarbībās – veidoja glezniņas no dabas materiāliem, gatavoja saldus “ezīšus”, kā arī no rabarberiem vārīja ķīseli un cepa pīrāgu.
- 9. maijā Kuldīgas grupa organizēja prāta spēļu konkursu, kurā dalībnieki pārbaudīja zināšanas par Latviju un pasauli. Pēc spraigas cīņas 1. vietu izcīnīja Ilze Jaunzeme, 2. vietu – Svetlana Gārne, bet 3. vietu – Vilhelmīne Vicinska.
- 10. jūnijā biedri gatavoja tradicionālo Jāņu sieru, ieskandinot Līgo svētkus.
- 19. jūnijā Kuldīgas grupā turpinājās gatavošanās Līgo svētkiem, kopīgi gatavojot Jāņu sieru.
- 21. jūnijā biedri svinēja Līgo svētkus ar pašu pītiem vainagiem, pašu gatavotu Jāņu sieru un kopīgu svētku mielastu.
- 4. jūlijā brīvdienā mājās “Amatnieki” notika LNS Kuldīgas grupas netradicionālās tūrisma spēles. Dalībnieki sacentās dažādās sportiskās un atjautības disciplīnās, noskaidrojot labākos pieaugušo un bērnu konkurencē.

VENTSPILS GRUPA

- 21. aprīlī radošajā nodarbībā dalībnieki no koka karotēm izgatavoja krāsainas mārītes un jautras bitītes.
- 28. aprīlī radošajā nodarbībā dalībnieki no papīra glāzēm izgatavoja krāsainus un oriģinālus kosmonautus.
- 5. maijā radošajā nodarbībā dalībnieki no dažādiem materiāliem veidoja krāsainus kāpurus uz lapām.
- 12. maijā radošajā nodarbībā dalībnieki no papīra glāzēm veidoja oriģinālus dāvanu maisiņus krekla formā.
- 14. maijā notika viesošana pie grupas biedra pensionātā “Rokaži”, kas atrodas netālu no Aizputes. Biedri aprunājās un apmainījās ar pozitīvām emocijām.
- 19. maijā atzīmējām LNS 106. jubileju. Pasākumā valdīja sirsnīga gaisotne, un svētki tika atzīmēti ar jubilejas torti ar skaistu uzrakstu “LNS 106 gadi”.
- 9. jūnijā radošajā nodarbībā dalībnieki no pūkainajām stieplītēm veidoja puķes un sveica biedri Līgu vārda dienā ar pašu gatavotajiem ziediem.
- 23. jūnijā tika sagatavots videosveiciens Līgo svētkos un Jāņos.

LNS VIDZEMES RB AKTIVITĀTES

VALMIERAS GRUPA

- 2. aprīlī biedri kopīgi gatavojās Lieldienām – krāsoja olas un svinēja biedres jubileju.
- 18. aprīlī notika novusa vienspēļu sacensības, kurās pēc spraigām cīņām uzvarēja Miks Auzelis, 2. vietu ieguva Valters Gārnis, bet 3. vietu – Alvis Vestfāls. Sacensību noteikumus skaidroja Artūrs Beitiks.
- 25. aprīlī biedri piedalījās talkā, sakopjot biedrības apkārtni un kopīgi paveicot teritorijas labiekārtošanas darbus. Pēc darba tالcinieki baudīja siltu zupu.
- 9. maijā Valmieras grupā notika Eiropas dienai veltīta viktorīna un tikšanās ar psihologu, kuras laikā biedri papildināja zināšanas un dalījās pieredzē.
- 23. maijā biedri devās pārgājienā uz Brenguļiem, mērojot 17 kilometrus, baudot aktīvu atpūtu dabā, pusdienojot Brenguļu alus sētā un apskatot HES apkārtni.
- 18. jūnijā Valmieras grupa kopīgi atzīmēja Līgo svētkus, iepazīstot latviešu tautas tradīcijas.
- 23. jūlijā biedri sveica jubilārus un godināja Daci Lāci, pavadot viņu pelnītā atpūtā.
- 24. un 25. jūlijā notika Valmieras pilsētas svētki: biedri iesaistījās svētku gājienā, noklausījās domes priekšsēdētāja svinīgo uzrunu un apmeklēja koncertus.
- 28. jūlijā notika ekskursija uz tirdziņu, lavandu saimniecību "Lillas Lavender" un mini zoo "Zoofly", kurā varēja iepazīt papagaiļu un trušu daudzveidību un gūt daudz pozitīvu iespaidu.

SMILTENES GRUPA

- 4. aprīlī Smiltenes grupas biedri kopīgi svinēja Lieldienas, pārrunāja svētku tradīcijas un piedalījās dažādās aktivitātēs.
- 9. maijā Smiltenes grupā notika psiholoģijas lekcija un Eiropas dienas viktorīna. Dalībnieki papildināja zināšanas par emocijām un Eiropas Savienību, kā arī aktīvi iesaistījās viktorīnas uzdevumos.

LNS LATGALES RB AKTIVITĀTES

DAUGAVPILS GRUPA

- 7. aprīlī biedri kopīgi svinēja Lieldienas, piedalījās spēlēs un konkursos, baudot svētku noskaņu.
- 28. aprīlī Daugavpils grupa organizēja sporta pasākumu, kurā biedri sacentās dambretē, šahā, domino un loto.
- 12. maijā biedri piedalījās boulinga pasākumā, aktīvi pavadot laiku un izmēģinot jaunas aktivitātes.
- 19. maijā notika pasākums par godu LNS 106. jubilejai, kura laikā biedri iepazīnās ar LNS vēsturi un noklausījās stāstījumu par Daugavpils pilsētas vēsturi un ievērojamākajām vietām.
- 26. maijā notika interešu kluba "Nezinīši" nodarbība, kurā biedri papildināja zināšanas par veselīgu uzturu un pēc nodarbības kopīgi vēroja pasaules čempionāta hokeja spēli starp Latviju un Ungāriju.
- 16. jūnijā biedri pulcējās Līgo ieskaņas pasākumā, iepazīnās ar Jāņu tradīcijām, piedalījās viktorīnā un baudīja kopīgu svētku mielastu. Pasākumā piedalījās arī divi viesi no Vācijas.

RĒZEKNES GRUPA

- 28. aprīlī biedri piedalījās biedrības teritorijas labiekārtošanas talkā, stādot ziedus un kopjot dārzu.
- 5. maijā biedri pārbaudīja zināšanas par Latvijas novadiem un piedalījās viktorīnā "Mana Latvija".
- 14. maijā biedri piedalījās fiziskās un emocionālās labbūtības dienā, vingroja, piedalījās izzinošās aktivitātēs un prāta spēlēs.
- 2. jūnijā biedri pārrunāja iedzīvotāju rīcību ārkārtas situācijās, kas saistītas ar droniem Latgales reģionā, un diskutēja par drošību ārkārtas gadījumos.
- 4. jūnijā biedri apmeklēja Latgales Kultūrvēstures muzeja rožu izstādi, iepazīstot rožu daudzveidību un to audzēšanas īpatnības.
- 7. jūnijā biedri sakopa biedrības puķu dārzu.
- Līgo svētku laikā biedri devās izzinošā ekskursijā uz saimniecību "Slāņu labumi" Dekšārēs, kur iepazīnās ar kazas siera gatavošanu un apmeklēja Franča Trasuna muzeju "Kolnasāta".
- 9. jūlijā biedri iepazīnās ar ievērojamās vēsturiskās personības Helēnas Kellers dzīvesstāstu.
- 10. jūlijā biedri iepazīnās ar Septiņu brāļu dienas ticējumiem un dalījās ar laikapstākļu fotogrāfijām "Facebook" komentāros. ●

23. maijs, LNS Vidzemes RB Valmieras grupa.

12. maijs, LNS Latgales RB Daugavpils grupa.

4. jūnijs, LNS Latgales RB Rēzeknes grupa.

Saturs ar zīmju valodas tulkojumu

PRIEKŠVĒLĒŠANU RAIDĪJUMI LATVIEŠU ZĪMJU VALODĀ

1. Partija fokusā (tulkojums LTV1 un Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	31.08.2026.	20:50:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	04.09.2026.	21:05:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	07.09.2026.	20:50:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	11.09.2026.	21:05:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	14.09.2026.	20:50:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	15.09.2026.	20:40:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	18.09.2026.	21:05:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	21.09.2026.	20:50:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	22.09.2026.	20:40:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Partija fokusā.	25.09.2026.	21:05:00

2. Priekšvēlēšanu debates reģionos un Ekspertu diskusija
pēc priekšvēlēšanu debatēm (tulkojums LTV1 un Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
Izvēlies Latvijas nākotni! Priekšvēlēšanu debates reģionos. Daugavpils	27.08.2026.	21:10:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	27.08.2026.	23:10:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Priekšvēlēšanu debates reģionos. Jelgava	03.09.2026.	21:10:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	03.09.2026.	23:10:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Priekšvēlēšanu debates reģionos. Rīga	10.09.2026.	21:10:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	10.09.2026.	23:10:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Priekšvēlēšanu debates reģionos. Liepāja	17.09.2026.	21:10:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	17.09.2026.	23:10:00
Izvēlies Latvijas nākotni! Priekšvēlēšanu debates reģionos. Valmiera	24.09.2026.	21:10:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	24.09.2026.	23:10:00

3. Partiju līderu fināla debates un Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm (tulkojums LTV1 un Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
Izvēlies Latvijas nākotni! Partiju līderu fināla debates	02.10.2026.	20:50:00
Ekspertu diskusija pēc priekšvēlēšanu debatēm	02.10.2026.	22:50:00

4. Vēlēšanu nakts (tulkojums Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
Izvēlies Latvijas nākotni! 15. Saeimas vēlēšanas. Vēlēšanu nakts	03.10.2026.	21:10:00

5. Rīta Panorāmas speciālizlaidums (tulkojums LTV7 un Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
15. Saeimas vēlēšanas. Rīta Panorāmas speciālizlaidums	03.10.2026.	08:00:00
15. Saeimas vēlēšanas. Rīta Panorāmas speciālizlaidums	04.10.2026.	08:00:00
REZ-Izvēlies nākotni! 15.Saeimas vēlēšanas. Ziņu speciālizlaidums	03.10.2026.	15:00:00
Izvēlies nākotni! Rīta Panorāmas speciālizlaidums	04.10.2026.	08:00:00

6. Ziņu speciālizlaidumi (tulkojums LTV1 un Replay):

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
Izvēlies nākotni! 15.Saeimas vēlēšanas. Ziņu speciālizlaidums	03.10.2026.	12:00:00
Izvēlies nākotni! 15.Saeimas vēlēšanas. Ziņu speciālizlaidums	03.10.2026.	15:00:00

PRIEKŠVĒLĒŠANU RAIDĪJUMI AR SUBTITRIEM (LTV1 UN REPLAY):

Priekšvēlēšanu raidījumi ar subtitriem (LTV1 un Replay): "Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums.

Nosaukums	Ēterā	Pārraidēs sākuma laiks
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	04.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	06.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	11.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	13.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	18.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	20.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	25.09.2026.	18:50:00
"Kas notiek Latvijā?" speciālizlaidums. Intervijas ar premjera amata kandidātiem pirms 15. Saeimas vēlēšanām	27.09.2026.	18:50:00